

ΕΚΤΑΚΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Δευτέρα 29 Απριλίου 2013, ώρα 13.00 μ.μ.

ΟΜΙΛΙΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ κ. Γ. ΖΑΝΙΑ

Κυρίες και κύριοι Μέτοχοι,

Καλείστε σήμερα να αποφασίσετε για μια σημαντική αύξηση κεφαλαίου, η οποία στόχο έχει να διορθώσει τις επιπτώσεις της κρίσης, που δυστυχώς ακόμη διανύει η χώρα, πάνω στην τράπεζα.

Αυτό που κάνουμε εμείς σήμερα γίνεται σε όλες τις συστημικές τράπεζες της χώρας γιατί όλες, άλλες σε μικρότερο και άλλες σε μεγαλύτερο βαθμό, έχουν επηρεαστεί από αυτή την κρίση και υφίστανται τις συνέπειές της χωρίς ουσιαστικά να ευθύνονται γι' αυτήν. Αντίθετα, στις περισσότερες από τις άλλες χώρες της ζώνης του Ευρώ που παρουσιάζονται τέτοια προβλήματα, ο μηχανισμός πυροδότησης βρίσκεται στα τραπεζικά τους συστήματα.

Αντίθετα επίσης, το ελληνικό τραπεζικό σύστημα είχε μεγάλη συμβολή στην αντιμετώπιση της κρίσης και στη διόρθωση του κύριου γενεσιουργού προβλήματός της που είναι το πολύ υψηλό δημόσιο χρέος. Το PSI που έγινε στις αρχές του 2012 και η επαναγορά ομολόγων που έγινε στο τέλος του ίδιου έτους οδήγησαν το τραπεζικό σύστημα και εσάς τους μετόχους σε μεγάλες απώλειες, ενώ χάρη και σε αυτές τις θυσίες επανήλθε σε βιώσιμα επίπεδα το δημόσιο χρέος και αποφεύχθηκε η χρεωκοπία. Αυτή η μεγάλη συμβολή των μετόχων των ελληνικών τραπεζών και σίγουρα των μετόχων της Εθνικής Τράπεζας, οι οποίοι αποτελούν την πολυπληθέστερη ομάδα, δεν έχει αναγνωριστεί όσο πρέπει.

Κυρίες και κύριοι μέτοχοι,

Η κρίση που διανύουμε οδήγησε, από την αρχή της χρηματοπιστωτικής κρίσης το 2008 μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους, στην απώλεια του ενός-τετάρτου σχεδόν του ΑΕΠ της χώρας. Αυτό αποτελεί ένα τεράστιο σοκ για την ελληνική οικονομία και κυρίως για την ελληνική κοινωνία. Και όμως, ο ελληνικός τραπεζικός τομέας άντεξε και η Εθνική Τράπεζα, όπως θα αναφέρει και στην ομιλία του ο Διευθύνων Σύμβουλος, καλύτερα από όλους.

Στη μακρά αυτή και πολύ δύσκολη πορεία των τελευταίων ετών, οι ελληνικές τράπεζες δεν έκλεισαν ούτε για μία μέρα, κανείς καταθέτης δεν έχασε ούτε ένα ευρώ, κανένας περιορισμός στις κινήσεις κεφαλαίων δεν εισήχθη.

Τα δύσκολα χρόνια που προηγήθηκαν δημιούργησαν προβλήματα στις τράπεζες αλλά δεν τις λύγισαν. Και τώρα ήρθε η ώρα για την αντιστροφή αυτής της πορείας. Αυτή η νέα θετική πορεία για την οικονομία, για τη χώρα, λογικό είναι να ξεκινήσει με τον τραπεζικό τομέα αφού οι τράπεζες αποτελούν τον κύριο χρηματοδότη της ανάπτυξης. Μόνο έτσι θα μπορέσει να επιλυθεί το μεγαλύτερο σήμερα πρόβλημα της χώρας που δεν είναι άλλο από την τεράστια ανεργία.

Για να υλοποιήσουν αυτό το ρόλο οι τράπεζες χρειάζονται κεφάλαια και ρευστότητα. Για τη θεραπεία του πρώτου από αυτούς τους δύο παράγοντες καλούμαστε να αποφασίσουμε σήμερα. Το δεύτερο έχει ήδη αρχίσει να αποκαθίσταται σταδιακά.

Όπως γνωρίζετε, μετά το τέλος της περιόδου έντονης αβεβαιότητας με την οποία συνδέθηκαν οι τελευταίες εκλογές, σημαντική είναι η επιστροφή καταθέσεων στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Όπως επίσης γνωρίζετε, έχει αποκατασταθεί η πρόσβαση στη σχετικά φτηνή ρευστότητα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Συγχρόνως όμως, γίνεται και απομόχλευση της χρηματοδότησης από την ΕΚΤ ενώ, και ιδιαίτερα μετά την ανακεφαλαιοποίηση, υπάρχει ενέχυρο υψηλής ποιότητας στις ελληνικές τράπεζες για άντληση περισσότερης ρευστότητας τόσο από την ΕΚΤ όσο και από την αγορά αν χρειαστεί.

Παράλληλα, σημαντική είναι η πρόοδος σε όρους αναδιάρθρωσης, τόσο στο σκέλος του κόστους με εξορθολογισμό των λειτουργικών δαπανών και εκμετάλλευσης δυνητικών συνεργιών, όσο και στο σκέλος πώλησης περιουσιακών στοιχείων που δε σχετίζονται με οργανικές δραστηριότητες.

Με την ολοκλήρωση της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών στο αμέσως προσεχές διάστημα οι ελληνικές τράπεζες θα έχουν εκείνα τα εφόδια τα οποία χρειάζονται για να ανταποκριθούν στο γύρισμα της οικονομίας και στη βελτίωση του οικονομικού κλίματος το οποίο ήδη παρατηρείται. Για να βγει η χώρα από την ύφεση, για να ξεκινήσει η αύξηση της απασχόλησης και η μείωση της ανεργίας, χρειάζονται ισχυρές τράπεζες. Έτσι, θα μπορέσει να υπάρξει μια σχέση επανατροφοδότησης ανάμεσα στο βελτιούμενο οικονομικό κλίμα και τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης.

Οι οιωνοί γι' αυτή τη σχέση επανατροφοδότησης (feedback) είναι καλοί. Ήδη η βελτίωση των συνθηκών ρευστότητας της οικονομίας ξεκίνησε φέτος με τη σταδιακή πληρωμή από το κράτος των μεγάλων ληξιπρόθεσμων χρεών του, ύψους 8 δις περίπου, ενώ επιταχύνονται οι κοινές χρηματοδοτήσεις από τις ελληνικές τράπεζες και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

Συνολικά από αυτές τις δύο πηγές αναμένεται να «πέσουν» στην αγορά φέτος κονδύλια ύψους περίπου 5% του ΑΕΠ. Αυτά αποτελούν μια πολύ ισχυρή πρώτη μάζα ρευστότητας η οποία θα συμβάλει σημαντικά στο ξεκίνημα της θετικής πορείας, η οποία θα ενισχύεται σταδιακά από τις πρόσθετες χρηματοδοτήσεις των τραπεζών, από τις αποκρατικοποιήσεις, το ξεκίνημα των μεγάλων έργων, την αναμενόμενη άνοδο του τουρισμού.

Οι βάσεις για μια θετική πορεία της οικονομίας, η οποία θα συμπαρασύρει σε μια ανοδική πορεία και τις τράπεζες, έχουν ήδη τεθεί. Είναι δε πολύ χαρακτηριστικές οι παρακάτω θετικές εξελίξεις, οι οποίες θέτουν σε πιο ρεαλιστική βάση την προοπτική να περάσει η χώρα μας από μία παρατεταμένη περίοδο επώδυνης οικονομικής προσαρμογής, στη φάση σταθεροποίησης και, εν συνεχεία, σε βιώσιμη ανάκαμψη.

Πιο συγκεκριμένα:

1. Υπάρχει σταθερή πρόοδος στη δημοσιονομική εξυγίανση και, κατ' ουσίαν υπερ-απόδοση, συγκριτικά με τους δημ/κούς στόχους του Προγράμματος (συνολικό έλλειμμα εξαιρουμένης της καθαρής δημοσιονομικής επίδρασης από τη στήριξη του τραπεζικού συστήματος, της τάξης του 6% του ΑΕΠ το 2012, συγκριτικά με στόχο 7.3% και πρωτογενές έλλειμμα 1.0% του ΑΕΠ έναντι στόχου 1.5% για το 2012).
2. Υπάρχει ρεαλιστική προοπτική επίτευξης πρωτογενούς δημοσιονομικής ισορροπίας ή και μικρού πλεονάσματος στον προϋπολογισμό γενικής κυβέρνησης για το 2013. Μια τέτοια εξέλιξη αποκτά μεγάλη συμβολική αλλά και ουσιαστική βαρύτητα, καθώς αποτελεί και τη βασική προϋπόθεση για την ολοκλήρωση και της τελευταίας φάσης της φιλόδοξης διαδικασίας διασφάλισης της μακροχρόνιας βιωσιμότητας του δημόσιου χρέους.
3. Υπάρχει διαρκής βελτίωση και αντιμετώπιση των σημαντικών χρόνιων διαρθρωτικών αδυναμιών της ελληνικής οικονομίας που, σε συνδυασμό με τη ραγδαία μείωση του εργασιακού κόστους και την αύξηση της ευελιξίας της αγοράς εργασίας, αρχίζουν να πείθουν και τους πλέον δύσπιστους ότι το οικονομικό/επιχειρηματικό περιβάλλον αλλάζει.

4. Υπάρχει αξιοσημείωτη επιτάχυνση της διόρθωσης των εξωτερικών ανισορροπιών της οικονομίας (όπως αντανακλώνται κυρίως στη μείωση του ελλείμματος τρεχουσών συναλλαγών από σχεδόν 15% του ΑΕΠ το 2008 σε 3.4% το 2012), η οποία συνεχίζεται και τους πρώτους μήνες του 2013. Η προσαρμογή αντανακλά τόσο την κάμψη της εγχώριας ζήτησης που οδήγησε σε εξορθολογισμό της δαπάνης για εισαγωγές, αλλά και τη βελτιωμένη ανταγωνιστικότητα κόστους και τελικών τιμών που υποστηρίζει τις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών. Η στήριξη από τον τουριστικό τομέα αναμένεται να είναι σημαντική το 2013, επαυξάνοντας τα οφέλη από την ανοδική τάση των εξαγωγών αγαθών.

Πολλές από τις προαναφερόμενες εξελίξεις έχουν ως κοινή συνισταμένη τη σημαντική μείωση της αβεβαιότητας, που σημειώθηκε ειδικά μετά την επιτυχή αξιολόγηση της ελληνικής οικονομίας στα τέλη του 2012 και την ομαλή ροή στην εκταμίευση των δόσεων του προγράμματος κατά τους πρώτους μήνες του 2013. Η ολοκλήρωση του βασικού σταδίου της 3ης αξιολόγησης του προγράμματος τον Απρίλιο χωρίς προσκόμματα, αστερίσκους και επιφυλάξεις, αναμένεται να συνεισφέρει σε περαιτέρω μείωση της αβεβαιότητας. Η χώρα μας φαίνεται σταδιακά να αποτινάσσει τη διαρκή και αποσταθεροποιητική μομφή της ειδικής «προβληματικής περίπτωσης».

Αν και οι εξελίξεις στην Κύπρο –οικονομία με την οποία η Ελλάδα διατηρεί ισχυρές οικονομικές διασυνδέσεις– και κυρίως οι αδυναμίες/ατέλειες στο σχεδιασμό και εφαρμογή της στρατηγικής αντιμετώπισης της κρίσης από την Ευρωζώνη, έχουν συγκρατήσει σε κάποιο βαθμό τη δυναμική βελτίωσης του οικονομικού κλίματος, οι υποκείμενες ενδείξεις όμως παραμένουν ισχυρές και καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα δεικτών συγκυρίας και κυρίως πρόδρομων δεικτών στην Ελληνική οικονομία. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται δείκτες νέων παραγγελιών, ισοζυγίου νέων και απολεσθέντων θέσεων εξαρτημένης εργασίας, επιχειρηματικών προοπτικών και σχεδίων για νέες επενδύσεις που θα συμβάλλουν στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Αυξημένη ανταγωνιστικότητα, μείωση αβεβαιότητας, ανταγωνιστικές αποτιμήσεις και αξιολόγηση της χώρας υπό το πρίσμα των νέων διακριτών ανταγωνιστικών της πλεονεκτημάτων, την επανατοποθετούν στην ατζέντα των διεθνών επενδυτικών προορισμών. Η προσέλκυση ξένων επενδύσεων τόσο στο σκέλος των ιδιωτικοποιήσεων αλλά και κατευθείαν από τον ιδιωτικό τομέα της χώρας μας θα αποτελέσουν και το πλέον καταλυτικό τεστ και την οριστική ψήφο εμπιστοσύνης στις προοπτικές της χώρας.

Συμπερασματικά, η πρόοδος σε όρους ψυχρής αποτίμησης απόλυτων και συγκριτικών δεικτών δημοσιονομικής προόδου, ανταγωνιστικότητας, κόστους, αποτιμήσεων –τη

γλώσσα δηλαδή που μιλάνε οι αγορές και οι εταίροι μας- είναι υπεράνω πάσης αμφισβήτησης. Η μεγαλύτερη όμως και επώδυνη απόδειξη της δέσμευσής μας είναι η πρωτόγνωρη επιδείνωση των κοινωνικών δεικτών και το άλμα της ανεργίας, που αντανακλούν το τεράστιο βάρος που επωμίστηκε μεγάλο τμήμα του ελληνικού λαού, προκειμένου να επιτευχθούν οι ονομαστικοί μας στόχοι.

Πατώντας λοιπόν σε πραγματικά στερεές βάσεις θα μπορούμε, πειστικά πλέον, να διεκδικήσουμε περισσότερα και να δώσουμε νέα ώθηση στο σχεδιασμό της επόμενης μέρας.

Η μεγάλη ευκαιρία για τη σταθεροποίηση και βιώσιμη ανάπτυξη της οικονομίας είναι εδώ και το ελληνικό τραπεζικό σύστημα θα είναι παρόν σε αυτή την κρίσιμη αλλά και ελπιδοφόρα συγκυρία.

Κυρίες και κύριοι μέτοχοι,

Έχουμε φτάσει στο σταυροδρόμι και καλείστε σήμερα να πάρετε αποφάσεις που θα σημαδέψουν την πορεία της τράπεζας στο μέλλον.

Στα τριάμισι τελευταία χρόνια που υπηρετώ στο Δ.Σ. της Εθνικής Τράπεζας και ιδιαίτερα την περίοδο που είμαι Πρόεδρος του Δ.Σ., έχω κατανοήσει πλήρως πως δεν υπάρχει άλλος οργανισμός στη χώρα που να είναι τόσο ταυτισμένος με τη σύγχρονη ελληνική ιστορία. Η Εθνική Τράπεζα είναι συγχρόνως ο οργανισμός με τη μεγαλύτερη συμμετοχή στη βελτίωση της ευημερίας του ελληνικού λαού.

Η Εθνική τράπεζα, πιστή στις παραδόσεις και την ιστορία της, προχωράει μπροστά. Σε αυτή την ιστορική θα έλεγα συγκυρία η Γενική Συνέλευση καλείται να σφραγίσει αυτή τη νέα πορεία.

Πολύ σύντομα και μετά την έγκριση που θα πάρει από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς θα είναι στη διάθεσή σας το σχετικό Ενημερωτικό φυλλάδιο το οποίο θα περιέχει όλες εκείνες τις πληροφορίες στις οποίες θα στηρίξετε την απόφασή σας για συμμετοχή στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

Μετά από μένα, ο Διευθύνων Σύμβουλος της Τράπεζας θα σας δώσει μια πιο λεπτομερή εικόνα της Τράπεζας και της ιδιαίτερης σημασίας αυτής της ανακεφαλαιοποίησης.

Σας ευχαριστώ πολύ που με ακούσατε.